

ئىفلىجى

ئەحمەد محەمەد ئىسماعىل

ئىئوارەيەكى سەرەتاي بەھار بوو، لەگەڵ چەند كەسەيكدە گۆيمان لە قسە خۆشەكانى دەرويش عەبدوﻻﻻ گرتىبوو..
سلاوى رىئوارىك ئاورى پى داينەو.. كابرەيەكى رىش ماش و برنج و ژنىكى كەلەگەتى جوان بەرە بەرە لىمان نزيك
بوونەو..

كابرا رووى دەمى لى كردىن:

من مەلام.. دوازده عىلم تەواو كر دوو، بىستوومە ئىرە مەلای نىيە، دەمەوى بىمە مەلای دىكەتان..
يەككى قۆشمەمان لەگەلدا بوو، بى سى و دوو وتى:

" ئى خۆ ئىرە مزگەوتىشى تيا نىيە، مزگەوتەكەيان ئەم زستانە رووخاند و هىشتا چاكانە نەكردۆتەو.."
يەككى دىكەمان وتى: ئا، ئەم كادىنە بەتالە خاوتىنى دەكەينەو دەيكەينە مزگەوت، ھەر ئەو ئىوارەيە مېواندارى
مەلایان كرد و خانوويەكى نىوہ رووخاوى بەتالەيشيان بۆ ديارى كرد كە دواتر بۆى نۆژەن بكەنەو..
مەلا، ھەر مانگىك بەرنوئى بۆ دىكە كرد، لە رووداوىكى ترافىكدە ئىفلىج بوو.. بۆ يارمەتيدانى، گوندييان
مندالەكانيان دەناردە لای مەلا فىرى قورتانيان بكات.

سوارە، مندالەكى زىرەك و بزىو بوو.. ھەموو جارىك بانگم دەكرد تاكو باسى فەقىيەتەيەكەى خۆم لای مەلا
رەشىد بۆ بگىرتەو.

دەيگوت، من لەبەر دەوامى قوتابخانە سەر لە ئىواران و فەقىيەكانى دىكەش سەر لە بەيانيان بۆ لای مەلا
دەروىشتىن.

لەم سالانەى دواییدا مەلا بەهۆى رووداوتیکەوه ئیفلیح بووبوو، تەنیا دەستی راستى و زبانی لە جوولە نەگەوتبوون.. بۆ هاموشۆى فەقیحانی لە پشت حەوشەوه دەرگایەکیان کردبوو، هەر کە ئاودیو دەبوویت، رێرەویکی یەک دوو مەترى بە ژوورەکەى مەلای دەگەیاندى.. هەموو جارێکیش هەر کە دەچوومە ژوورەوه دەمپرسی: "مامۆستا هیچت پیوست نییه؟" بە بێزارییەکەوه دەبگوت: ئەو ژنە نەعلەتییە هەر بەیانى زوو خواردن و ئاوم بۆ دادەنیت، ئیتر خو نایبینم.. خو منیش نەمدەدیت.. ئەو دوو جزم خەتم دەکەم هێشتا مەلاژنم رووبەرۆ نەدیوه.

دەلیت: ئا وەرە.. کونی دەرگاکە شارەزای.. هەموو جارێک ئەمە دووبارە دەکاتەوه. دەلیت، بەلێ مامۆستا. دەلیت: کونەکە لە ناوەراستی دەرگاکەدایە.. چاوت بە کونەکەوه بنی، بزانه چی دەبینی یەکە یەکە بۆمیان بگێرەوه.. دەلیت باشە.. دەرومە لای دەرگاکەوه.. هەر لە شوێنەکەى خوێهوه دەلیت: "کەمى خوارتر" دەلیت، دەزانم.. چاوتیکم دەنوقستیم و چاوتیکم بە کونەکەوه دەنیم.

دەلیت: چی دەبینی؟ من هەرگیز ئەودووم نەدیوو. هەر لە مەودای کونەکەوه ئەو دیوم بینیبوو.. جاری وا دەبوو هیچم نەدەدی.. هەستم دەکرد ئارام دەبوومەوه.

دووبارەى دەکاتەوه: پێم وتی چی دەبینی بۆ دەنگ ناکەیت؟ دەلیت: مامۆستا، چیا یەکی بەرز و رێگایەکی چۆل و یەک دوو درەخت.. قسەکەم پێ دەپریت.. دەلیت: تۆ چیا لە کوێه دەبینیت؟ دەلیت: وێنە یەکی گەورەیه بە دیوارەکەوه هەلۆسراوه، رێگاکەش تا دامین چیاکە دیارە، چۆلەهۆلە.. "لەبەر خوێهوه دەلیت، من هەر ئاگاشم لەو وێنەیه نییه"

دەلیت: گەمژە، من وێنەکە نالیم.. لە ژوورەکە کەسى دەبینی؟ دەلیت: خشیپە خشیپى دیت، بەلام کەس نایبینم.. دەلیت: قەرەوێلە کەت لێوه دیارە؟ دەلیت: لە خوارەوهى وێنەکە دایە. دەلیت: ئیستا هەر کەس دیار نییه... کەس نەهات...؟

دەلیت: نەخیر... رێگایەکی چۆلەهۆلە... دەلیت: چەند جارم پێ وتی... رێگاکە نالیم... ژوورەوه... ژوورەوه.

ئەو تا من لێرەوه گویم لە کردنەوهى دەرگایە... دەتۆ وەرە خواری گۆی بە دەرگاکەوه بنی... گویم بە دەرگاکەوه ناوه... گۆی هەلەدەخەم دەلیت: شوپەى ئا و دەژنەوم... دەلیت: من دەنگى دەرگاکەى ئەودووم بیست... خیرا چا و بە کونەکەوه بنی... گویم لە دەرگاکە لادەدەم، چا و بە کونەکەوه دەنیم و دەلیت، وا تەماشای دەکەم... کەس نایبینی؟

دەلیت: با... ژنێک دەبینم... جارەکانى پێشوش هەر ئەم دەبینی... دەلیت: تۆ پێدەنگ بە... بۆ من تەماشای بکە و چی دەبینی پێم بێژە... باشە؟ چی دەکات؟ دەلیت: لە پەنجەرەکەوه تەماشای دەرەوه دەکات... چی لەبەر کردوو؟ دەلیت: کراسیکی تەنکی پەمەیی... لە ژێر لێهوه دەلیت ئای نەعلەتى خوات لى بیت... دەلیت بۆ مامۆستا... دەلیت: تۆ نا... ئای... ئای... بە پەرۆشەوه دەلیت، چی بوو؟ ها... چی رووی دا؟ دەلیت... کراسەکەشى داگەند و دەچیتە بەر پەنجەرەکە تەماشای دەرەوهى ژوورەکە دەکات. دەلیت تەقەى دەرگایەکم ژنەوت؟ دەلیت: ئا... پیاویک هاتە ژوورەوه... دەلیت: پیاوێکە چی دەکات؟ هێز بە خوێ دەدات وەک بیهوێت هەلسیتە پا... دەلیت: پیاوێکە، جگەرە دەکیشیت و تەماشای ژنەکە دەکات و قسەى لەگەڵ دەکات... دەلیت: چی دەلیت؟ دەلیت: نایبسم... دەلیت: ئەى ئیستا؟ دەلیت: بە ژوورەکەدا دیت و دەروات و جلەکانى دادەکەنیت... دەلیت: ئەى ژنەکە؟ دەلیت: رووت و قووتە... وا پەردەى پەنجەرەکە دادەداتەوه...؟

دهلئیت: تو، رامه وهسته چی دهبینی زوو پیم بلتی...
 دهلئیم: پهرده که ی دادایه وه، ژووره که که می تاریکه و
 پیاوه که چرایه کی هه لکرد...
 دهلئیت: ئیتر...؟
 دهلئیم: هه دووکیان روو توقووتن و دهچنه لای
 قهره ویلکه... ئای... ژنه که... ئەمهی کابرا
 دهگرت...
 دهلئیت: ئەمه یانی چی؟
 به شهرمه وه دست بو ناو گه لئی خۆم ده بهم...!!
 دهلئیم: ژنه که، دهر پین درپژه کوردیه که شی داکه ندوو ه،
 هیشتا دهر پیه کی بچووک...
 قسه که م پین دهر پیت...
 دهلئیت: مه مکیشی رووته...
 دهلئیم: ئا... مه مکی سپی و خری دهستی کابرا
 هه لئانده گلوفینتی...
 "بی می شک تو هه قت نه بیت بو من ته ماشا
 بکه...!!!"
 ئا... کابرا و ژنه که له یهک نریک بوونه وه... پیاوه که
 وا چوو ه سهر قهره ویلکه که راکشا... دهستی به
 هینه که یه وه یه تی...
 وا دهستی برد و ژنه که ی راکیشایه سهر قهره ویلکه که...
 وا ژنه که له پال پیاوه که راکشاوه...
 دهلئیت: له سهر پشت راکشاوه، یان...
 دهلئیم: رووبه رووی یه کن...
 دهلئیت: پیاوه که چی دهکات؟
 دهلئیم: له سهر یه که لاملی، گوئیچکانی، سکی،
 خوار تریش ماچ دهکات و به چپه ده دوین...
 دهلئیت: چی دهلئین؟
 دهلئیم: نازانم، ناژنه وم... وا پیاوه که دهستی کی بو
 خواره وه ده بات... ژنه که، پیاوه که ماچ دهکات...
 "له بهر خو یه وه دهلئیت: ئای قه حیه..."
 دهلئیت: وت ژنه که چی دهکات؟
 دهلئیم: وتم، چاوی نوکاندوو ه... ئەوه نازاری پین
 دهکات؟
 دهلئیت: تو هه قت نه بیت بو من ته ماشا بکه... ئەه
 ئیستا چی دهکن؟
 دهلئیم: لیویان له سهر لیوی یه کتر داناوه... ئای...
 ئای...
 دهلئیت: چی بوو؟

دهلئیم: پیاوه که زبانی دهکاته دم ژنه که وه، ئەویش
 زبانی دهکاته دم پیاوه که وه...
 دهلئیت: له دوا ی ئەوه، چی دهبینی؟
 دهلئیم: پیاوه که چۆن مندال مه مکی دایکی ده مژیت،
 ناوا مه مکی ژنه ده مژیت... و باوه شیان له یهک دا...
 کابرا، ژنه ی خسته سهر پشت... خو ی چوو ه نیو
 گه لیه وه... خو ی به سهر یا دا... ژنه که ده بینم هه دوو
 دهستی له پشتی پیاوه که ی ئالاندوو ه به خو یه وه
 ده نوو سی نیت... کامیانه دنوو زیته وه، دهر کینیت،
 نازانم... کابرا خو ی نهوی دهکا و خو ی بهرز دهکاته وه...
 دهستی شی له سهر مه مکی داناوه... کابرا، چاوی
 نوکاندوو ه... و له جووله کهوت...
 وهک له سهر شتی کی لووس بخزیت، ناوا خزاو له
 تهنیشتییه وه له سهر پشت پال کهوت... هه دهستی
 ناوه ستیت، دهست ده بات یاری به قژی دهکات... دهست
 به که فه ل و لا رانی ژنه که دادینیت و به دهستی دهگه رپیت
 دهستی ژنه ده دو زیته وه... دهستی ماچ دهکات...
 دهلئیت: ژنه که چی دهکات؟
 دهلئیم: ژنه که کپ و خاموش درپژ بوته وه... چاوی هه
 نووقاوه وهک په له قازهی بکات، دهست ده بات قژی
 پیاوه که له چنگ دهگرت و یاری پین دهکات...
 هه دووکیان، متهق ناکه ن، چاویان له بنمیچه که
 برپوه... خو ی ده مزانی ته ماشای چی دهکن؟
 کابرا، دووباره دهستی ژنه که ماچ دهکات و
 هه لده ستیت.
 ژنه که وهک سر بو بیت هه لئاستیت...
 پیاوه که خو ی له بهر دهکات...
 دهلئیت: رویش...؟
 وا دهلئیت و یهک دوو فرمی سک له ناو ریشه
 سپییه که یدا ون ده بن... دهست ده بات له ژیر
 سه نیا که یه وه، کیردیک دهر دینی:
 خو ی ئەمهم له دلیدا نووقم ده کرد... دوا ی که می ک
 به سهر منداله که دا هاوار دهکات:
 وهره... وهره دهی... من چی دهلئیم له دوا ی منه وه
 بیلیره وه:
 "و الضحی"
 و الضحی... و الضحی... و الضحی...!
 "و اللیل اذا سجی... و اللیل اذا سجی".